

Notat

Vår ref. 26/212-10

Saksbehandler Bjørn Gussgard

Dato 07.09.2026

Notat angående foropptak beitedyr på utmarksbeite i verneområdene i Rondane

Forvaltningsplana for verneområdene i Rondane benytter følgende tall for beitedyra sitt opptak av forenheter under utmarksbeite.

Tabell . Fôropptak i og rundt verneområdene.

Dyreslag	Fôrbehov (Fem/dag)	Talet på dyr	Dagar på beite	Fôrenheter (Fem)
Storfe	7,2	2.488	85	1.522.656
Lam	1,05	16.891	85	1.507.522
Søyer	2,68	9557	85	2.177.085
Sum (Fem)	-	-	-	5.207.263

Forskrift om satser for og beregning av tilskudd ved produksjonssvikt §15 har normer som skal benyttes ved beregning av beiteopptak, som trolig er riktigere enn talla benytta i forvaltningsplana. For melkekyr og ammekyr benyttes i forskriften 7,5 forenheter pr beitedag og for øvrige storfe 3,5 forenheter pr beitedag. Det er neppe sannsynlig at alle 2.488 storfe på utmarksbeite i tabellen over er ammekyr eller melkekyr. Mange er i kategorien øvrige storfe og er ungdyr eller kalver. For søyer med lam benyttes 3 forenheter pr dag, dvs. 1 forenhet pr søye og en forenhet pr lam.

I Folldal kommune sin beitebruksplan har vi tatt utgangspunkt i normer for foropptak i NIBIO rapport nr 59, 2016 «Beiteresssursar i Hedmark». Det er forutsatt at beitevarighet og beiteopptak for storfe på utmarksbeite kan variere mye og ofte kombineres med nattbeite på setervoller etc. Det er derfor

benytta 1 storfe = 5 sau minus 25% fratrekk på grunn av usikkerhet og variasjon. Man får da et gjennomsnittlig tall på 337 forenheter pr beitesesong pr storfe. Man ender da på cirka 840.000 forenheter for 2.488 storfe som er cirka halvparten av talla benytta i forvaltningsplana. For sau benytter beitebruksplana i Folldal en forenheter pr sau og lam og 90 beitedager. For 16.891 lam og 9.557 lam ville dette da gitt 238.000 forenheter som er cirka 65% av tallet benytta i forvaltningsplana. Normene for foropptak som benyttes i beitebruksplana i Folldal vil gi et totalt foropptak på utmarksbeite på cirka 62% av talla benytta i forvaltningsplana.

Videre har ikke forvaltningsplana tatt med hest eller geit på utmarksbeite. Omfanget er vesentlig mindre enn for storfe og sau, men bør likevel synliggjøres. Det beiter mye hest i Grimsdalen, og geit har et beitemønster med å holde nede kratt og trevegetasjon som vil prege landskapet rundt de stedene der geit slippes i utmark.

Deler av Rondane er på grunn av bergart og noe begrensa med nedbør magre og ganske karrige beiteområder. Trolig vil et lavere tall enn det som er benytta i forvaltningsplana samsvare bedre med beiteressursen som er tilgjengelig, og man vil unngå misforståelser rundt spekulasjoner på overbeiting.

Bjørn Gussgard

Rådgiver